

Sống Đạo 02-15-09 Ngọc Trì

Host: Kính thưa quý khán giả,

Trong cuộc đời phàm tục hằng ngày, xác thân con người nhờ ăn mà sống, và sự sống còn của xác thân tùy thuộc hoàn toàn vào cái miệng. Ngoài chức năng duy trì đời sống, cái miệng còn có một vai trò quan trọng khác là giúp con người truyền đạt những tư tưởng, biểu lộ những tình cảm với người chung quanh. Về phương diện tâm linh, cái miệng còn thủ một vai trò quan trọng khác trong sự tịnh luyện. Trong sự tịnh luyện, với sự tịnh thân, tịnh khẩu, tịnh ý, thì sự tịnh khẩu là một trong ba giai đoạn quan trọng của sự tu hành. Hôm nay, chương trình Sống Đạo hân hạnh giới thiệu BS Bùi Đắc Hùm và DS Bùi Văn Khâm thảo luận về vai trò quan trọng của cái miệng trong cuộc sống của con người.

Kính chào BS Bùi Đắc Hùm.

BS Hùm: Kính chào quý khán giả.

Host: Kính chào DS Bùi Văn Khâm:

DS Khâm: Kính chào quý khán giả.

Host: Kính thưa DS Khâm, trong những lời khuyên tu của Đức Ngô Văn Chiêu ngay trong những câu đầu tiên có dạy như sau:

Một xin giảm khẩu bớ con,

Hai xin chánh kỹ cho tròn hoá nhơn.

Xin DS giải thích giùm, vì theo quan niệm thông thường cái miệng có một vai trò quan trọng trong cuộc sống, mà Đức Ngô Văn Chiêu coi sự giảm khẩu là đứng hàng đầu tiên trong sự tu thân, như vậy cái miệng xét ra còn là một nguồn tai hại?

DS Khâm:

Host: Bây giờ, xin BS Hùm thảo luận về vai trò của cái miệng trong đời sống.

BS Hùm: Tôi không ngạc nhiên khi cái miệng đóng vai trò quan trọng hàng đầu trong cuộc sống, cả về phương diện vật chất lẫn phương diện tu hành.

Tôi nhớ ngày còn nhỏ, Ba Má tôi thường dạy tôi rằng muốn thành công trong cuộc đời thì quan trọng nhất là phải ăn nói đàng hoàng.

Ngày xưa lời dạy này đối với tôi coi ra có vẻ rất tầm thường, nhưng bây giờ tôi lại thấy nó thật sự vô cùng quan trọng.

Trước khi thảo luận tôi muốn hỏi em Theo em, thì ăn đàng hoàng là ăn thế nào.

Host:

BS Hùm: Tôi rất đồng ý với em, tôi xin phép khai triển thêm về vấn đề này. Về phương diện y khoa, ăn uống không đàng hoàng có thể đưa đến tình trạng hoặc là thiếu dinh dưỡng, hoặc là thừa dinh dưỡng. Thiếu dinh dưỡng sẽ đưa đến sự kiệt quệ của xác thân với nhiều chứng bệnh có thể nguy hiểm đến tánh mạng, và tình trạng này hiện tại vẫn còn hiện hữu ở các xứ nghèo khổ. Còn dư dinh dưỡng tiêu biểu như thì phải kể đến xứ Hoa

Kỳ. Sự dư dinh dưỡng rõ ràng dẫn đến bệnh béo phì, dư mỡ, cao máu, tiểu đường, nhồi máu cơ tim, tai biến mạch máu não v.v...Đó là không kể đến sự uống rượu say sưa gây hỗn loạn trong cộng đồng. Ngoài ra nhân loại từ xưa đến nay vì miếng ăn mà chém giết lẫn nhau.

Ông bà của chúng ta cho rằng cái tẻ nhứt trong đời là miếng ăn:

Miếng ăn là miếng tội tàn,

Mất đi một miếng lợn gan lên đầu.

Con người vì tham ăn mà không để ý đến ảnh hưởng tai hại của sự ăn uống bừa bãi, vô tình để chính xác thân của mình vướng phải những chứng bệnh nguy hiểm. Chẳng những như vậy, mà vì miếng ăn con người phải dành giựt tranh chấp lẫn nhau, cho đến nỗi dẫn đến những cuộc chiến tranh giữa con người và con người.

Trong năm giới cấm quan trọng của đạo, thì đã có hai giới cấm liên quan đến sự ăn uống: Nhứt bất sát sinh, tứ bất tử nhục.

Vì đam mê ăn uống, vô tình con người đã trực tiếp hay gián tiếp phạm và hai giới cấm trên. Vì sự ngon miệng của mình mà con người đã không cần kể gì đến sanh mạng của loài vật. Chẳng những thế sự ăn uống say sưa cũng dẫn đến những hậu quả tai hại có thể làm chết người không riêng gì cho cá nhân đương sự mà còn liên hệ đến cộng đồng xã hội. Vì ăn là nguồn gốc của tội lỗi nên Đức Chí Tôn đạo Cao Đài có dạy như sau: “Thầy sanh ra các con thì phải yêu trọng các con chẳng cùng, mà Thầy cho các con đến thế giới này với một Thánh thể thiêng liêng, y như hình ảnh của Thầy, không ăn mà sống, không mặc mà lành. Các con lại không chịu, nghe điều cấm dỗ, mà mê luyện hồng trần, ăn cho phải bị đọa, dâm cho phải bị đày, nên chịu nạn áo cơm, dục quyền cầu lợi.”

Host: BS Hùm đã trình bày về những sự tai hại của sự ăn uống không đúng cách. Bây giờ xin DS Khâm giải thích giùm phải ăn uống thế nào mới là đúng cách. Con người có phải tuyệt đối ăn chay hay không?

DS Khâm:

Host: Thưa DS Khâm, những bậc thiên giả hay nói rằng “thần đủ ít ngủ, khí đủ ít ăn” xin DS giải thích giùm câu này. Có phải rằng con người khi tịnh luyện đến một mức độ nào đó thì không cần ăn cũng có thể sống được?

DS Khâm:

Host: Thưa DS Khâm, theo lời dạy của Ngài Ngô văn Chiêu, người tu hành trước tiên phải lo giảm khẩu.. Ngoài vấn đề ăn uống đúng cách có chừng mực, thì con người cần phải tiết chế sự nói năng của mình. Xin DS đề cập thêm về vấn đề này.

DS Khâm:

BS Hùm: Để tiếp lời DS Khâm, tôi xin kể một câu chuyện về sự quý giá của lời nói, quý cho đến nỗi con người có thể coi là lời vàng tiếng ngọc, lời nói có thể cảm hoá cả một cuộc đời của con người. Đó là lời nói của Đức Lão Tử khi Đức Khổng Tử đến thăm. Đức Lão Tử nói: “Người giàu sang lấy tiền bạc để tiền nhau, tôi không thể làm người giàu sang, nhưng trộm lấy tiếng là người nhân đức xin có lời này để tiền ông:

Kẻ thông minh và sâu sắc là gần với cái chết, vì họ khen chê người ta một cách đúng đắn. Kẻ giỏi biện luận, đầu óc sâu rộng làm nguy đến thân mình vì họ nêu lên cái xấu của người khác.

Người quân tử gặp thời thì xe ngựa nghênh ngang, không gặp thời thì như cỏ bồng xoay chuyển. Tôi nghe nói người buôn giỏi thì biết giấu của báu, khiến người ta thấy dường như không có hàng, người quân tử có đức tốt thì diện mạo dường như ngu si. Ông nên bỏ cái khí kiêu ngạo cùng lòng ham muốn nhiều. Những cái ấy đều không có ích gì cho ông. Tôi chỉ bảo ông có thể thôi.”

Tuy lời nói đơn sơ nhưng Đức Khổng Tử rất là cảm kích và coi Đức Lão Tử như là một thánh nhân. Nếu để ý ta nhận thấy theo lời dạy của Đức Lão Tử, lời nói chẳng những có thể làm hại người mà có thể làm hại cho chính bản thân của người nói. Tôi còn nhớ trong đạo Cao Đài, Ôn trên có nhấn nhủ cùng một vị niên trưởng về cách ăn nói như sau: “Cần đức độ, cần một lời nói, một sự thăm viếng, khuyên nhủ, cũng đem đến tinh thần dũng mãnh làm mức tiến cho các em.”

Host: Việt Nam mình có câu:

Lời nói không mất tiền mua,

Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau.

Thưa DS Khâm, xin DS cho biết mình phải nói năng làm sao để cho vừa lòng người?

DS Khâm:

Host: Việt Nam còn có câu “trước khi nói phải đánh lưỡi bảy lần,” xin DS Khâm giải thích giùm.

DS Khâm:

BS Hùm: Điều quan trọng nhất trong lời nói là mình phải nói đúng sự thật. Tôn giáo nào cũng có giới cấm nói láo. Và trong đạo Cao Đài Đức Chí Tôn có dạy rõ ràng về giới cấm này: “Thầy đã nói rằng nơi thân phàm các con, mỗi đứa Thầy đều cho một chơn linh gìn giữ cái chơn mạng sanh tồn. Thầy tưởng chẳng cần nói các con cũng đủ hiểu rằng: Đấng chơn linh ấy vốn vô tư, mà lại đặng phép giao thông cùng cả chư Thần Thánh Tiên Phật và các đấng trọn lành nơi Ngọc Hư Cung, nhứt nhứt điều lành và việc dữ đều ghi chép không sai, đặng dâng vào Toà phán xét, bởi vậy nên một mảy không qua, dù lành đều có trả; lại nữa các chơn linh ấy, có tánh Thánh nơi mình, đã chẳng phải gìn giữ các con mà thôi, mà còn dạy dỗ các con, thường nghe đòi gọi lộn là lương tâm đó. Bởi vậy chư hiền chư Thánh Nho nói rằng: “Khi nhơn tức khi tâm, hoạch tội ư Thiên, vô sở đảo dã.” như các con nói dối, trước chưa dối với người, thì các con đã dối với lương tâm, tức là chơn linh. Thầy đã nói chơn linh ấy đem nạp vào Toà phán xét từ lời nói của các con, dầu những lời nói ấy không thiệt hành mặc dầu, chớ tội hình cũng đồng một thể. Nơi Toà phán xét, chẳng một lời nói vô ích mà bỏ, nên Thầy dạy các con phải cẩn ngôn, cẩn hạnh, thà các con làm tội mà chịu tội cho đành, hơn là các con nói tội mà phải mang trọng hình đồng thể.”

Host: Lời dạy của các tôn giáo chỉ rõ rằng ta không nên nói dối. Nhưng ngôn ngữ Việt Nam cũng có câu lời thật mất lòng. Như vậy mình có nên luôn luôn nói ra sự thật hay không?

BS Hùm: Đây là một điều vô cùng tế nhị. Do đó trước khi nói điều gì ta cần suy nghĩ đắn đo chính chắn, (nghĩa là đánh lười bảy lần), suy nghĩ xem những điều mình nói có gây thiệt hại cho người khác hay không. Đức Đông Phương Chương Quán có dạy về vấn đề này như sau: “Lời tục Việt Nam có nói: “Nói hay hơn hay nói,” nhất là những người được gọi sứ mạng thiêng liêng cần phải cẩn trọng lời nói, nên Thánh xưa có dạy; “Trước khi nói phải đánh lười bảy lần” để chi? Để xét kỹ, lời sắp nói ra sẽ nên được việc gì, sẽ mất việc gì?

- nếu nói để ta được người mất là tổn đức.
- nếu nói cho người được cao thăng mà ta phải bái phục là nịnh hót uơn hèn.
- nếu nói cho người ta giận, mà nên việc thì câu nói ấy là bạc là vàng.
- nếu nói cho người ta giận để lánh xa, tranh thù chuốc oán thì lời nói ấy là tên là giáo.”

Ngoài ra Đức Lý Giáo Tông còn dạy rằng lời nói khinh khi bạc ác sẽ làm cho đức hạnh và tâm linh của người nói bị mất đi:

“Thái quá lộng ngôn tiêu đức hạnh
Bạch y ác ngữ mất tâm linh.”

Host: Thưa DS Khâm, đối với người sống chung đụng với đời, những lời nói khéo léo thật vô cùng quan trọng, còn những bậc thiên giả thì vấn đề ăn nói ra sao? Nghe đâu các bậc thiên giả bị buộc phải tịnh khẩu, vì có câu khẩu khai thân tán, và các hành giả phải tịnh khẩu để tồn thần dưỡng khí?

DS Khâm:

BS Hùm: Sẵn nói về vấn đề thiên định, trong nhà thiên, cái miệng còn được gọi là Ngọc Trì, tức là ao ngọc. Kính nhờ DS Khâm giải thích về danh từ này.

DS Khâm:

Host: Để kết thúc xin BS và DS tóm tắt về vai trò của cái miệng trong cuộc sống hằng ngày.

BS Hùm: Tóm tắt lại tôi xin lập lại lời dạy của Ba Má tôi dạy lúc tôi còn nhỏ, là ăn nói phải cho đàng hoàng. Ăn uống chừng mực điều độ, và nếu có thể được chúng ta nên ăn chay để tránh sát sanh hại vật. Còn nói năng thì nên cẩn trọng tránh dùng lời nói để hại người khác. Khi tu hành thiên định, nếu có thể thì nên tịnh khẩu để tồn thần dưỡng khí.

Host: Thành thật cảm ơn BS Hùm và DS Khâm. Kính thưa quý khán giả. Chương trình Sống Đạo xin chấm dứt nơi đây. Kính chúc quý khán giả thân tâm an lạc.